

nyira lépé némely helyeken. A' babonaság és boszorkányok létezését még hiszi a' közép, mert akármilyen szerencsétlenség érje őt vidékünkön, tüstint alattomban egy két holtat ásnak ki és megégetik, így reménylve a' boszorkány erejét megtörhetni. Ugy tetszik, mintha a' gabnaár csökkenni készülné, mivel fölötté nagy számu megyei és vidéki szekeres szállita gabnát a' brádi piacra; a' tiszta buza köble azonban mégis 13 forinton kelt. A' megye egy ötóde 's a' szomszéd bányavárosok: Abrudbánya, Zalatna, Vöröspatak 's a' t. bányászokkal megrakva nem földet hanem a' földgyomrát áskálva a' brádi piacról kénytelenek élni, 's ez okozza e' vásárhely nevezetességét. 's méltán is, mert a' százakat haladó szekerek gabnával tömve az eddigi szokott vásárpiacon, és itt nem férve a' városon kívüli helyeket nagy térben töltik be, hát még a' szekérrel járhatlan helyekre gabnát viendő lovak, 's a' vásárra hozott egyéb tárgyak mennyisége minden idegent hamotásra ragadnak elannyira, hogy tulzás nélkül állíthatni, miszerint e' vásár a' megye lakosi egy harmadának ad kenyeret. Innen magyarázhatni meg azt is, hogy esendőközörszemeltő mennyiségű kamatot tudnak a' kölcsönvevők adni; száz forinttól 2 forint hónaponként nem sok, mert ők ha Aradra mennek 50 forinttal és onnan gabnát hoznak, bizonyosan egy járással, az ötvenből 90 forintot is eszáltnak, mivel az ott 5—6 forinton vásárolt gabna itt 12—13 fton is elkel.

A u s z t r i a .

(A' belga követ ismét megkezdi munkálkodását Bécsben.) Miatán ő es. 's ap. kir. fősége a' belgák királyától bizonyossá téteték, miszerint a' király nem volt értesülve Szkrzynecky személyes viszonyiról az ausztriai kormány iránt és ő es. 's ap. kir. fősége birodalmából történt eltávozása különös körülményit épen nem tudá; továbbá, hogy a' király csak legtávulabbról is gyaníthatván, mikép azon tábornok belga szolgálatba fölvétele képes a' két kormány közti kedvező egyetértést megszavarni, soha őt oda nem hitta volna, tehát ő es. kir. fősége, tekintetbe vévén, miszerint Szkrzynecky tábornok mindjárt Belgiumba érkezte után csak tettelegi szolgálatban részesülés nélküli katonai rangot nyert, 's hogy e' királyság örökös semlegi állapotjának végső megerősítése lehetlenné teszi azon körülmények összejövését, melyek az ausztriai kormány igazságos ellenvetését okozák; tekintvén végre, hogy a' belga kormány e' nyilatkozási nyugtató biztosítékot nyújtak jövőre nézve, a' brüsseli udvarral ismét helyreállítani határozá diplomatai összeköttetését. E' viszonyok megújítása következtében a' belgák királyának ministere és rendkívüli követe az ausztriai udvarnál, O' Sullivan báró, ismét megkezdi diplomatai munkálkodását.

A m e r i k a .

(A' egyesült státusok szerződése a' szemínolokkal.) Philadelphia, máj. 18kán: Azon hír terjeng itt, miszerint Macombe és Wool tábornokok a' szemínolokkal szerződést kötének, melynek erejénél fogva az indiánok továbbra is megtartandják pörös birtokukat, folytathatják őseiktől rájuk maradt vadászatot 's békén élhetnek azon földön, a' nélkül, hogy a' „sápadt arcuaaktul“ elűzetnének. A' kormányt e' határozatért nem vádolhatom; az igaz, hogy több millió dollárt pazarlának el e' háborura, és sok vér folyt ki miatta hasztalan. Ha bár nem üzettek is e' szemínolok, de mégis annyira vissza vannak rettentve, hogy egy hamar nem vetik fejüket olly gyilkosságokra, miket az ellenségeskedés előtt gyakran üzének. Egyébiránt Florida erdei és mocsárai olly áthatatlanok, hogy onnan a' minden műveltséget lábbal tapodó szemínolt könnyeden ki nem írthatni. — Máj. 6kán George Collier gőzösön, midőn Ujorleansbul st. Louisba ment; Mississippi Red-River torkolatánál, az egyik katlan elpattant; 30 ember azonnal meghalt, 15 pedig súlyosan meg van sebesítve. Ugyanazon nap Avolanche gőzösön egy kis pattanás által 3 ember lón halál fia. Egyébiránt olly csekélységek, mint 2—4 ember halála, az itteni gőzhajózásnál figyelembe sem vétetnek. Azon szigorú törvény, melyet 1838ban hozott a' congressus a' gőzhajók jó készíti téséről; úgy látszik foganat nélkül maradtak.

(Uj vulkán-sziget.) Valparaisoi febr. 21ki hír szerint Juan Fernandez és Valparaiso között 33 's 34 déli szélesség alatt vulkan-sziget alakult; e' tünemény az éjszakai várt hajók miatt élénk aggályt szül, mert e' sziget, melly 6 mérföldnyi területű, a' valparaisoi kikötő utvonalaiban esik.

A n g l i a .

(Általános békítési terv keletre nézve.) London, jun. 11én: „Csudákozni fog Ön az itteni lapok némaságán a' syriai ügyekre nézve, mikről a' francia lapok iszonyu bőbeszédűséggel emlékeznek, és csak az iránt látszanak lenni zavarban: vajjon a' nagy osztozásnál Czyprust, a' syriai kikötőket, Alexandriát, vagy pedig a' rajnai határt tartásák még inkább maguknak? A' National leginkább Alexandriát szeretné a' rijnamelléki tartományokkal együtt. Míg Franciaországban nyílt titkot képez minden, Angliában hallgatagság tünteti ki a' sajtót minden fontos politikai tárgyra és főleg külföldi kérdésre nézve, noha sokkal nagyobb szabadsággal bír e' tekintetben. A' lapok zajgása gyakran egészen hamis ösvényre vezet, mint az Vixen ügyében kitünt; gyakran azonban a' lapok hallgatása vagy tagadása is álokoskodásra és következtetésre szolgál alkalmmal; bizonyító például csak a' legújabb eseményeket említjük: t. i. az afghanistani történeteket és bonyolult helyzetünket Russzia ellenében, melylyek mind olly tárgyak, mikről minden el vala mondva, mielőtt egyetlen szót ejthete ki róluk a' kormány. Ide tartozik a' kereskedési szerződés is Ausztriával, melly legújabbban a' török kereskedési szerződés által nyeré meg tökéletes fontosságát. Ha nem eszalatkozunk, most folytatják azon fontos alapvetést, mellyre a' szerződés első alkalmat nyujta. Darab idő óta élénk hírnökváltogatást vehetni észre Bécs, London és Paris között. Ausztria, azon esendősség daczára is, mellyel mindenkor munkálkodni szokott, rendkívüli fontosságot látszik kifejteni a' keleti ügyre nézve. Hires és nagy tekintetű kormányfőitől kidolgozott tervet említnek, melly e' tekintetben szoros követésül szolgáland a' nagy hatalmaknak. Három hatalom már határozottan elfogadá azt, és Anglia is késznek nyilatkozik szövetségbe lépésre. Azon terv szilárdul szándékozik megha-

tározni a' porta és Mehemed Ali közti viszonyokat, és ez utóbbi részéről támódható fegyveres mozgalmat erőszakkal lesujtani, a' nagyuri sergelen kívül az angol, francia és ausztriai hajóhadak egyesült erejével. Russzia csak akkor fogna fegyverhez, ha Kisáziába lépének Mehemed Ali serei. Most azonban még folyvást a' diplomatia hatalmában bíznak. Ha azonban figyelemre vesszük a' porta és Mehemed Ali seregeinek helyzetét Eufrát közelében, és meggondoljuk, hogy mind a' két hadsereg diadal reményl 's a' porta nem igen léphet vissza kardesapás nélkül, úgy igen valószínű, miszerint először is Russzia leend kénytelen fegyvert ragadni. Egyébiránt az érintett terv főbb pontjai ezek: megszabadittatása a' porta felsőséginek Egyiptus és Syria fölött legalább annyira, hogy Mehemed Ali évenként bizonyos mennyiségű adót fizessen, melly föltét alatt örökülés után maradna családja birtokában az alkirályság. E' terv módosításokat szenvedhet ugyan előre nem látható események által; de anynyi bizonyos, hogy Ausztria ezuttal nem fog pusztá elnézésre szorítkozni, mert azon birodalom érdeke kívánja leginkább, hogy hatalmas öröközje legyen a' keleti ügyeknek, mellynek a' Duna, Európa e' keleti életere, van birtokában. Ha e' földadat szerencsésen fog megfejteni, minden többi apróbb panasz azonnal elnémuland.

(Beresford l. 150 embert juttat véginségre.) A' M. Chronicle jun. Siki száma ezt írja: „Angolok vegyének szívetekre a' következő eseményt; legújabb példája ez azon iszonyu kegyetlenségnek 's elnyomásnak, mellyet az irlandi szerencsétlen köznép szenved. Szombaton, máj. 11iken a' carlosi grófság alsherillje Beresford l. tyrilandi jóságára ment 's panasza következtében mintegy 20 család, összesen 150 embernél többet, elűze lakásikból, miket ő lordsága meghatalmazotti azonnal tökéletesen lerontatának. Az ótalom nélkül kiűzöttek közt egy 84 esztendőss asszony is találkozik, ki azon házban pillantá meg először a' napvilágot, mellyből most olly kegyetlenül kiűzeték. Olly beteg volt a' szerencsétlen, hogy meg sem mozdulhatott, 's csak arra kéré Beresfordnak, mint természetes ótalmozójának, szolgálit, hogy egy hetet engedjenek neki; de hiában, a' kegyetlenek kiemelék beteggyábol a' szegény anyokát és árokba fekteték, hol még ma is segély nélkül kínlódik, ha eddig az éjszaki szél és hosszas inség ki nem ragadák porhanyu hüvelyéből lelkét. A' mindenüktől megfosztott bérlők igen rendes és esőndes munkás községet képeztek; de katolikusok voltak, és a' választásoknál talán Bruen ellen szavaztak, 's azért kelle szenvedniök kényuroktul. Távozniok kelle, hogy protestans toryk foglalhassák el számos évi fáradozásuk gyümölcsét. Nem föltűnő é, hogy míg majd havonként történnek az ország külön részeiben hasonló kegyetlenségek, a' kormány folyvást biztosan viheti ki a' katonaságot angol zavarok lecsilapítására. Ha Lancashireben történék illyesmi, valóban nem kellene sokáig találgatnunk: mit lenne teendő a' nép. Szerencse az országra nézve, hogy az irlandi köznép türes és szenvedés iskolájában nevelkedék. Az egész főnebb esemény fegyveres közbenjötté nélkül ment véghez. Mondják, hogy élet és vagyon nincsenek biztosítva Irlandban; ugyan mikép is lehetnének, midőn a' földesur minden bántalom nélkül követhet el illy kegyetlenséget? Ohajtanók, hogy Roden l. hozná szőnyegre e' történetet a' felsőházban.“

(Normanby l. nem akar miniszerelnök lenni.) A' jun. 10iki felsőházi ülésben Strangford l. kérdé a' miniszereteket: pártlandja e' a' kormány azon indítványt, mellyet O' Connell az alsóházban teend a' katolicusok némely magosb hivatalokra alkalmaztatása iránt Irlandban? Melbourne: „Ez indítvány nem származik ő fels. kormányától, 's nem is bírja annak helybenhagyását.“ Brougham: „Mennyire tudom, a' kérdéses indítvány csak az irlandi lordkancellárságra szorítkozik. Artatlanabb 's egyszerűs mind okatlanabb indítványt alig lehetne parlament előtt szóba hozni.“ Londonderry: „Az átelleni ns viscount, noha mindenkor tagadni szokta összeköttetését a' másik ház egyik tisztés és tudós tagjával, mégis szoros viszonyokban látszik vele lenni. A' ns viscount kétségkül olvasa a' dublini tisztés követeinek Irlandban mondott beszédit; azon ember leggyalázatosb vétkeztéseket monda politikai ellenségire. Azon befolyást, mellylyet ő a' királyné miniszerire gyakorol, csak ahoz hasonlíthatom, mellylyel Van Amburgh oroszláni fölött uralkodik.“ (Kaczaj.) Lansdowne: „Rendre!“ Londonderry: „Ha renden kívül vagyok, úgy e' házban minden ns lord legalább egyszer hetenkint színte renden kívül van.“ Brougham: „Valóban, nem először történik most, hogy a' ns marquis és több ns lord renden kívül van.“ Valamint Ön sem először hagyá el most a' rendet.“ Brougham: Londonderry „Valóban nem, 's őszintén megvallom, hogy már többször követém Önnek példáját.“ (Kaczaj.) Londonderry: „A' hazra hivatkozom: vajjon nincs e' jogom szólásra színte úgy mint a' ns lordnak, főleg midőn semmi határozott tárgy nem tartja elfoglalva e' házat? A' dublini követ Grattan ural egyértelműleg állítá, miszerint felévig sem elhetne a' királyné, ha toryk jutnának hatalomra. Emlékezetébe hozá a' népnek, hogy Buckingham hg, a' toryk dicsőített példaképe, két öcsesét gyilkoltá meg, 's hogy még most is élnek illy gonoszságra kész nagybátyák. Mondá továbbá, mikép ő Wellington hget és Peelt nem tartja ugyan illy tett elkövetésire képeseknek; de olly párhívekkel bírnak ezek, kik előtt nem létezik semmi olly rossz, mit örömmel nem követnének el, ha azzal Cumberland hget Anglia trónjára gondolnák hozhatni. Kérem már most: eltűrhetni e' az illy hangot? Most, ha szabad hinnünk a' mindenütt keringő hírnek, az átelleni ns marquis, a' gyarmatminiszer, kitűrni szándékozik hivatalából azon tisztés követe segítségével a' miniszerelnököt. (Halljuk! 's kaczaj.) Ha kormánypálcáját a' ns marquisnak szándékozik átadni a' ns viscount, am tegye, 's az ország majd itelni fog: vajjon föntartja e' magát illy fonák szövetekezés?“ Normanby: „Bizonyossá teszem a' ns marquist, miszerint teljességgel nincs szándékom kívánati teljesítése végett a' kormányt átvenni.“

(Bizonytalanság a' canadai ügyben. A' jamaicai törvény választmány előtt elfogadva) A' jun. 10iki alsóházi ülés több tekintetben érdekes volt. Palmerston l. a' „belga-hollandi kérdés végkiegyenlítését“ tárgyzó iratokat tevő a' ház asztalára. (Halljuk!) Továbbá, postaszűz-sabb előmozdítása Keletindia számára, Marseille és Calais felé. (Halljuk!) Egy követ kérdésire Labouchere, gyarmatministerségi titkoknok, nyilvánítja, miszerint Strong, főesperes, a' canadai érsek megegyeztével felső-canadai püspökké nevezteték ki; azonban csak eddigi évdiája megtartásával. Ezután a' canadai ügy jöve szőnyegre. Stanley l. jelenté, hogy jun. 13ikián kérdést teend a' ház előtt a' két tartomány törvényhozási összekapcsolatására. Russell: „Azon utat, melyet ezentul a' canadai kérdésre nézve követni fogok, az átelleni ns lord bánásmódja határozandja meg. Ha a' ns lord általánosan nem tudja helyesleni azon egyesítési elvet, ugy első indítványomat fogom sürgetni, és szavazásra hozandom; ha pedig elvre nézve megegyezik velem a' ns lord, de nem találja tanácsosnak, hogy olly rendszabályra kötelezze magát a' ház, mellynek részletit még nem ismeri, ugy visszavonván határozatomat más törvényjavaslatot fogok e' ház asztalára tenni? (Halljuk!) Stanley ismétlé főnebbi szavait. Peel: „Nekem furcsának 's különösnek tetszik, hogy a' kormány cselekvésmódja e' tárgyban függővé tétessék ns barátom (Stanley) gondolkozásmódjától. (Kaczej és tetszés.) A' ns belminister talán emlékezik, miszerint én már néhány nap előtt mondtam, hogy nem tudok oktanabb tettet, mint most már előre lekötni a' házat; ha a' kormány nem szándékozik még a' jelen ülés alatt hozatni elhatározó törvényt a' két Canada egyesítésire. Ha mindazáltal visszaveendi határozatát a' ns lord és rendes indítványt hozand előnkbe a' canadai tartományok egyesítésire, ugy reménylem, ellenzés nélkül létesítendheti szándékát. Mivel rossz következményü lehetne a' szavazás illy előkérdésre, tehát reménylem, a' ns lord közönséges uton fog indítványtételre fölhatalmazást kérni.“ Russell egyezését jelenté Peel e' nézetével, mire ez utóbbi kérdé: tökéletesen el fog é dönteni e' gyűlés folyamában e' tárgy, vagy pedig csupán a' ház asztalára tétetni? Russell: „A' felső-canadai parlament szigorú ovazkodása miatt minden egyesítés ellen valóban nem tartja magát jogosítottnak a' kormány e' fontos rendszabály tökéletes eldöntésire még ez ülés folytatában.“ (Gúnyos halljuk! és kaczej.) Buller kérdé: szándékozik e' a' ns lord határozata második pontjával is fölhagyni, melly az alsó-canadai alkotmány fölfüggesztését tárgyazza 1842ig, mivel ő (Buller) ellene fog nyilatkozni. (Kaczej.) Russell: „En mind a' két határozatra nézve egy utat követendek, 's olly indítványtételre kérendek fölhatalmazást, melly valamint az első ugy a' 2ik határozatot is magában foglalandja.“ Ezután Russell indítványára bizossággá alakult a' ház az új Jamaica-törvény vitatása végett. Sugden tory ügyvéd hosszú beszédben mentegte a' gyarmati parlament határozatit, 's megmutatni törekvék, hogy valamint az előbbi, ugy e' jelen törvény is sarkalatosan sérti a' gyarmatalkotmány-szerű jogait, 's az első záradékot eltöröltetni kívánja, mivel nem találja helyesnek a' kormányzó és törvényhozó tanács rendkívüli fölhatalmaztatását az alkotmány rovására. Labouchere ótalmazá a' kérdéses záradékot, és az új törvényjavaslatra nem vélte alkalmazhatóknak a' tisztos jogtudós vádjait. Hosszasb vitatás után 228 szóval 194 ellen, a' ministeriek nagy öröme, szerencsésen megbukott az ellenzési párt indítványa. A' többi záradékot ellenzés nélkül fogadá el a' választmány. A' Times panaszosan említi, hogy a' szavazás 10¹/₂ óra tájban történt, nem pedig éjjel felé, mint egyébiránt fontos kérdéseknél lenni szokott, 's ezért több tory követ nem részesülhetett a' szavazásban, mivel politikai buzgalnok elhült a' tüzes gyomor unszolási ellenében, 's mindnyájan falatozásnál ültek, midőn pedig visszatértek, már el volt döntve a' nagy kérdés. A' Globe hivatalosan jelenté, hogy a' titkos szavazást ezentul nyílt kérdésnek tekintendi a' kormány. E' hirt a' M. Chronicle is erősíti. —

(A' Standard parlament- és ministerség-fölöszlást rebesget. Elegy.) A' jun. 11iki alsóházi ülésben O'Connell jun. 25kére halasztá azon indítványát, miszerint az irlandi lordkancellárságra ezentul catholikusokat is lehessen emelni, melly alkalomkor egyszersmind taglalni szándékozik azon örült megjegyzéseket, miket a' felsőházban indítványára tettek. A' Standard, melly az előtt egy nappal azon régi tory koholmányt melegíté föl, miszerint a' whig kormány O'Connellt szándékozik fölruházni az irlandi lordkancellársággal, most következő megjegyzést tesz az izgatott főnebbi nyilatkozatára: „Nem tudjuk: vajjon O'Connell örült-ség miatti vádja, Melbourne, Londonderry vagy Brougham lordokat illeti é? mert e' peerek majd egészen egyértelműleg szólottak O'Connell indítványáról. Most azonban minden alapos ok nélkül 14 napra van elhalasztva e' kérdéses indítvány. Az okot elmondjuk. Melbourne l. jun. 10én jelenté, mikép a' mostani kormány ellenzeni fogja az indítványt; de O'Connell talán más kormányt vél születendőnek jun. 25keig, 's talán még azt is tudja, hogy 25kén már nem ülend együtt a' parlament. 'S mi is osztozunk vele azon hiedelemben, miszerint a' mostani parlament és ministerség 14 nap mulva többé nem leendnek életben. Ez jól értesült politikai nevezetességek véleménye. Melbourne hihetőleg nem fogja fölöszlalni a' parlamentet, hanem utódjára, Normanby lordra, bizandja ezt; ez által össze akarja tartani a' whig párt maradványit, és e' cselet Russell 's mások kilépte is előmozditandja. Normanby azután föl fogja oszlatni a' parlamentet, és segélyre szólítandja a' radicalokat; e' szerint természetesen kevesebbet fog veszihetni parlament-fölöszlátás által, mint Melbourne, sőt talán nyereséghez is jutand.“ — Jun. 10kén éjjel Buckingham palota kapuja előtt egy örültet fogtak el, ki iszonyu káromlások közt a' palotába akart rohanni és a' királynét meggyilkolni. Öltözete kézművesre mutat. Nevét mindeddig nem akarja megvallani; örült-ségét

azonban nem vonhatni kétségbe. — Hyde mellett, Cheshireben, ismét két küldöttét fogák el a' nemzeti gyűlésnek, zendítő beszédek miatt. Az egyik többi közt azzal biztatá a' népet, hogy pártja 200ezer puskával bír, 's könnyen elfoglalandja a' Towert, ha kardélre kerülend a' dolog Londonban. — Conroy, Kent hgnó titoknoka, lemondá hivataláról. —

Franciaország.

(Soul nem akar közbenjárulni Spanyolországban, 's a' török birodalmat föntartani ohajtja.) A' junius 13iki párkamrai ülésben a' titkos költségek vitatása jöven napirendre, először Dreux-Brézé lépett szószék-re, 's kevés bizalommal látszék viseltetni az annyi pártból összetoldoztatott ministerség iránt. A' külügyi kérdésekre térvén következőleg nyilatkozek a' szónok: „1834 óta most először nem támogatá a' kormány, titkos költségeket követelésekor, kívánatát azon körülménnyel, miszerint gátolni szükség minden összeköttetést déli tartományink és Spanyolország között. Önök nem fognak ezen csudálkozni, ha még emlékeznek azon nevezetes ülésre; mellyben 3 év előtt a' mostani ministerelnök jelenté, miszerint ő minden avatkozást Franciaország részéről Spanyolország belviszállyiba méltatlannak tart. Szerencsét kívánok neki, hogy ismét hatalomra jutván, nem tagadja meg akkori nézetit; de kérdem őt: nem tartja e' érdekinkre és méltóságunkra nézve szükségesnek, főleg Anglia bánásmódja óta a' belga kérdésben, a' határinkon közel fekvő spanyol erősségek elfoglaltatását hathatósan és haladék nélkül gátolni? Azon kereskedési szerződésre is ohajtanám fordítottatni a' kormány figyelmét, melly megkötéshez közelit hazánk és Spanyolország közt.“ A' belga kérdésre nézve azon aggályát nyilvánítja a' szónok, hogy a' Franciaország által elhagyatott belgák majd a' német szövetség karjai közé vetendik magukat, és Franciaország szükség idején egyetlen frigyestül is meg leend fosztatva. Ezután így folytatá szavait: „Azon surlódás közepett, melly a' porosz fejedelem és kathol. rajnatartományok közt támoztak, Franciaországnak nem kellett volna munkátlanul veszteglenie. Franciaország, mint természetes ótalmazója a' kath. ügynek Európában, köteles lett volna békeuton mindent elkövetni, és a' porosz királyt illón figyelmeztetni azon ösvény veszélyességire, mellyen haladni indult. Mi a' keleti kérdést illeti, négy hatalom huzna hasznot a' porta megbuktából: Russzia, Ausztria, Anglia és Franciaország. Ausztria és Russzia szomszédi a' török birodalomnak. Anglia vágyó tekintetet vet a' máltai és corfui szikláról azon pontokra, mellyek legkívánatosbknak látszanak. Franciaország távol van e' színhelytől. Hogy közelebb juthasson hozzá, az egyiptusi basával kellett volna szorosb barátságba lépnie. E' czélből a' restauratio az utóbbi években engedélyt adott neki hadihajók építésire francia kikötőkben és katonákat küldé neki sergei oktatására. E' szerint tulnyomóságot nyerünk volna az indiai nagy utra nézve; de e' viszonyok megváltoztak. A' francia tisztok elhagyák a' basa szolgálatát, 's a' tervezett közhasznu nagy munkákat angol társaságok végzik be; a' vörös tenger angol tóvá változott. Aden elfoglaltatása örökre biztosítja az angoloknak azon tengervidéket, 's naponkint folyvást újabb kedvezményeket nyernek Mehemed Alitól. Jövendőnkét minden tekintetben szomorú fátol földi.“ Soul tábournagy már néhány év óta mondá divatban lenni az illy vészjóslatokat, mellyek koránsem fogják megriaszthatni a' kormányt, melly ezentul is minden kötelességit teljesítendi. „Mondom, minden kötelességit, ismétlé nyomadékosan Soul; mi a' külföldi politikát illeti, reménylem, nem fog tőlem bő magyarázatot kívánni a' kamra. Spanyolországról most is ugy szólok, mint eddig. Mondám, hogy meggyőződéseim szerint sem együttmunkálás, sem közbenjárulás nem lehetne üdvös Franciaországra nézve. Mindenki tudja, miszerint már alakultakor ez ellen nyilatkozték a' ministerség. Spanyolország ügyéről keletére tért az előbbi szónok, és a' török birodalomról, Mehemed Aliról, Egyiptusról, és jó ég tudja, még miről szóla. (Kaczej.) Istenem, egy szóval megmondhatom neki, miben őszpontosul ott a' kormány politikája: a' török birodalom föntartásában! Nincs rejtve semmi, mi mindent világosan kimondunk. E' politikát mindenkor követtük. Dreux-Brézé tanácsa szerint el kellene a' török birodalmat osztani a' nevezett négy hatalom között. (Mozgalom). De ugy hiszem véleményében senki nem fog osztózni. Az eurpai hatalmak távol vannak e' gondolattól; egyik sem kívánja a' porta birtokának szétdaraboltatását.“ Végzetül jelenté a' tábornagy, miszerint a' kormány folytatni fogja eddigi politikáját, és az ország bizonyosan jónak és nemzetinek ismerendi azt meg. —

(A' republicai Moniteur miatti vádlottak elítélve.) Jun. 10kén folytatá a' szajnamegyei eskütszék törvénykezését a' republicai Moniteur és szabad férfi miatti vádlottak fölött. A' tanuvallatás igen rövid volt, és a' nyilatkozványok olly csekély jelentésűek, hogy azon rendőr vallomásán kívül, ki tetten kapa három vádlottat, kevés befolyással lehetének a' pörfolyamra 's ítéletre. Föltűnő volt, hogy a' tanuk közül többen, kik a' nyomozó bíró előtt nyíltan kimondák, miszerint Boudin is lakosa azon háznak, hol a' kérdéses lapok sajtóját találták, most ezt kereken tagadák, sőt erősen állíták, hogy Boudint soha nem láták azon házban. Az elnök és főügyvéd a' szomszédasszonytul akarának ez iránt vallomást csikarni, tudván, miszerint szomszédasszonyok előtt igen kevés dolog szokott titokban maradni, 's kérdék: nem szólott e' előbbi vallomása óta olly emberekkel, kik vallomás-visszavonásra törekvének őt bírni, 's nem mondá e' a' rendőröknek, hogy ha tudja, miszerint csupán politikai dolgok körül munkálkodnak a' vádlottak, soha nem fogta volna őket földadni? Fielsen-ne assz. tagadá ezt 's így nyilatkozték: „Csak azt mondam a' biztos uraknak, hogy tolvajoknak véltük a' vádlottakat, 's csak utóbb tudtuk meg, hogy politikusok. (Kaczej.) Egyébiránt én már 26 év óta lakom azon házban, 's kérdezzék Önök mindenkitől: láttak e' valaha hírlapot kezemben?“ (Kaczej.) Több tanu igen kedvező bizonyítványt adott Baudin és Lecomte

életmőjáról. Azon asztalosmester, kinek a fiatal Aubertin dolgozott, jó bizonyítványt adott neki ugyan: de egyszersmind nyilvánítá, mikép azon fiatal ember mindenkor tulzó eszmékkel volt telve. A többi asztaloslegény majd kis republicanusnak, majd jesuitának nevezgeté őt. Azon rendőr, ki Lecomte társait elfogá, mondá, hogy törököt, lőport és golyókat is talált azon szobában, hol az elfogottak a kérdéses zendítő lap nyomásával foglalkodának. Ezzel véget ért a tanuallatás, és a főügyvéd szólni kezdte. Boudin, Guillemin, Fombertaut, Lecomte és Joigneau ellen alaposnak mondá a vádat, Corbière és Aubertin ellen mindazáltal engedékenységet ajánla, mivel ez utóbbi csak azon könnyelmű ifjak közé tartozik, kik minden áron szeretnék neveiket hírlapokban figogtatni. A főügyvéd tanácslá Aubertin atyjának, küldené fiát más városba, hogy ismét kijózanulhasson, és így zárá szavait: „A vádlottak tanuji nem egyeznek meg azokkal, kiket Robespierre szószéken nyilvánítá, mert ez ótalmazá a legmagasb lény létezését és a lélek-halhatlanságot. Robespierre republica árulóinak helyegezte volna e vádlottakat, mivel ezek csak a bakót tekinték isteneknek és még utolsó vigasztalástól is meg akarák fosztani a haldoklót. A vádlottak általános rokonságról szólunk; de e szó csak hazugság lehet szájokban.“ 11kén vétkeseknek nyilatkozatá a vádlottakat az eskütszék. Baudin, Fombertaut, Guillemin, Lecomte és Joigneau öt évi börtönt kaptak, s azonkül még öt évig rendőrségi felügyelés alatt fognak élni; Corbière és Aubertin szabadon boesáttattak. —

(Mizkievits lengyel költő elhagyá Parist.) Mizkievits Ádám ismét lengyel költő, meghívást kapott Schweizből, minek következtében azonnal elhagyá Parist és új rendeltetési helyére utazott. A Courrier français következő megjegyzést tőn ez alkalommal: „Mizkievits nemcsak első rangú költő és jártas minden szláv nyelvben, hanem ezenkül életéből husz évet Európa nyugati tartományinak kitanulására fordítá. Ily férfit használni kellett volna a Collége de Franceban; de Salvandit csak azon írókat hívá meg tanítószékre, kiket politikai pályáról eltántoritni kívánt, mint igen jelesül jegyzé meg Guizot. Mizkievits szerény s nem haszonleső férfi, ki soha nem akart hivatalért tolkodni, érdemein kívül egyéb ajánlással nem bír, s Franciaországban nem szoktak hivatalokat osztogatni oly férfiaknak, kik kerestetni szeretik magukat. Így tehát elengedék távozni azon egyetlen tudós férfit, ki valódi sükerrel s hivattással lett volna képes tanítani a szláv nyelvet. Már most csak azzal kell magunkat vigasztalunk, hogy tatáryelv oktatójával bírnk, mennyiben t. i. ezt vigasztalásnak mondhatni!“ —

(A' ministerség helyzete.) Paris, jun. 10kén: „A' ministerség el van ítélve a közvélemény által. A' Jacqueminot-párt lapjai támogatásától megfosztva, a' jour. des Débats által fenyegetve, s az egész sajtótól megtámogatva, az udvartól aláárkolvá, a' pairektől legyőzve, a' balközéptől elhagyatva, nem képes a' ministerség semmi politikai irányt követni, mert semmi általános elviránt nem tudnak egymással megegyezni tagjai. E' ministerség tehát újabb gyöngítését okozá a' kormányhatalomnak. E' tehetlenség elleniben a' két alkotmányszerű hatalom, követ- és pairkamra, feledni látszik tulajdon gyöngeségét, és határozottan lép föl a' ministerség ellen. Az első ugyanis egészen váratlanul elfogadá Gangier azon indítványát, miszerint koronai tisztviselők, kik egyszersmind követek, gyűlésidő alatt ne huzzák szokott fizetésüket; imez pedig Soult tábornagy daczára is vitatásába boesátkozék Mounier indítványának. E' ministerség tehát semminél is kevesebb, összefüggés nélküli lélektelen test és névvel valómi. Születésekor mindenki hívé, hogy legalább a' költségvetést kiviendí; most azonban sokkal hamarabb vélik sirba szállandónak. S e' zavart még azon körülmény is neveli, hogy a' kamrai tagok többségét egészen váratlanul oly élénk haladási szellem kezdé éltetni, mely a' leg-egyszerűbb szavazásnál is megbuktatni képes a' ministerséget. —

(Első jelentés a' pairkamrában a' májusi zendületről. Elegy.) Jun. 11kén mint törvényszék gyűlt össze a' pairkamra a' májusi zendületről jelentés hallására. A' vádlottak száma 15, s köztük legkitűnőbb Barbés. — A' király és családja szorgalmasan látogatják a' múkiállitást. — Jun. 10kén hajnalban két embert pilianta meg a' rendőrség, kik egy kétlábnyi hosszú álgyut cipeltek magukkal. Rejtélyes magukvisellete gyanus levén, a' rendőrök megtámodák őket, de csak igen heves küzdes után foghaták el. Lakásukban oly iratokra találtak, mikből kiviláglik, hogy összeesküvés volt kapcsolatban az elfoglalt álgyu készítésével. A' lakatos, ki azt készíté, már fogva van. — St. Cloudból négy álgyut vitétt a' király Neuillybe. — Thiers jun. 14kén a' pyrenaei fűrdőkbe utazott. —

(A' constantinei összeesküvés részletei.) Philippevillei (storai) hírek szerint a' constantinei összeesküvés következtében öt arabot végeztetett ki a' kormányzó, többet pedig Toulonba küldé, hol három asszony-nyal együtt börtönbüntetésre leendnek kárhozotva. Az arabok hatalmokban akarék ejteni Constantinet és mindent tüzzel vassal fogtak volna elpusztítani. E' célra azon időt akarék használni, midőn a' parancsnok szemlét szokott a' francia katonaság fölött tartani a' város előtti síkon. Minden a' városban maradandó francziát és azokhoz szító benszülöttet kardra hányni volt szándékjuk a' benszülötteknek. Ahmed bey, mint lelke és vezére az összeesküvésnek, már a' napot és órát is meghatározá, és csak 3 órányira tazrtózkodék csapatjával a' várostul, hogy váratlanul megtámodhassa a' francia katonaságot, mely illy diszeskedésen mindenkor lőpor nélkül szokott megjelenni. Az összeesküvést Ahmed egyik volt neje fődözé föl Galbois tábornoknak, ki azonnal czélszerűleg rendelkezé a' veszély-elhárítás iránt. —

Törökország.

A' smyrnai Echo de l'Orient Alexandriából máj. 10kérül ekkép ír: „A' törökök átkeltek az Eufráton Birmel; már Sezer van a' folyam tul-

partján: az átkelés esolnakokon történik. Ugyanazon időben lépték át a' törökök a' syriai határokat is Aintabnál s a' taurasi sánczolatokhoz közelitének. —

A' francia Moniteur Marseilleből jun. 12rül következő telegrafi sürgönyt közöl: „A' külügyi ügyész a' külügyministerhez. A' levantei raknaszád tegnap érkezék meg. Itt küldöm gyors hírnök által a' hozott sürgönyöket, melyek tökéletesen megezáfolják azon hírt: mely szerint a' török s egyiptusi sereg közt ellenségeskedés ütött ki. Az igaz, a' két sereg közlegényei közt történt ugyan külekedés, de a' mit a' két tábor tisztjei könnyen elnyomának.“ — Ezen telegrafi sürgöny, mit már a' mívelt európai világ hetek óta tud, a' Nationalt keserűgunyra fakasztja: „A' török sereg átkel Eufraton és Syriába nyomul; az ellenség serege szembe nyomulnak vele; a' közkatonák közt ökökre kerül a' dolog; de itt mindenek vége, a' tiszték közbejárulásnak, s így közös erővel nyomák el a' lázongást. Valóban, a' Charivari nem tölthetné jobbal idejét, mintha, fáradságot nem sajnálva, hasonló telegrafi sürgönyök szerkezetivel foglalkodnék.“ — A' jour. des Débats komolyabban szól e' tárgyul: „A' keleti hírek folyvást fenyegetőbbek, noha még mindig határozatlanok. Ugy látszik a' szultán Syria visszafoglalási tervével még nem hagyott egészen föl, s ha az ellenségeskedés még eddig nem vevé kezdetét, az egyedül onnan van, mert a' török sereg nines egészen hadi lábra állítva. Jelenleg Hafiz basa, a' török fő tábornagy Eufrát jobb pontján, Bír erősségnél központositja seregeit. Nem sokára két nagy seregetest nyomuland előre a' koniahi és kaisarihi utakon; és Syria egész éjszaki része, mely az aleppoi basaságot alakítja, három oldalról leend megtámogatva. A' törökök terve nem épen alaptalan és Syria történetiben annyiból új tünémeny, mert e' tartományt most először támadják meg Eufrát felső részén. Hírlik, miszerint a' szedszuri partoknál lövésre került volna a' dolog, mi azonban csak az egyes örök s tábornokok között történt. Mindennek ellenére Ibrahim basa, az atyától kapott parancs következtében, tántorultatlan nyugalommal várja be a' török tábornoktól ünnepélyes megtámogatást.“ —

Trieszt, jun. 12én: Maltán keresztül azon hír kering itt, miszerint a' porta parancsot ada 10 ezer főnyi seregnek Syriába vitorlázásra s hogy minden megtétetett gyors átszállitításukra. Noha e' tudósítás csak pusztá híren alapszik, azonban felöltő azon munkásság, mely a' máltai kikötőben uralkodik, elamnyira, hogy a' kereskedőházak naponkint inkább hiszik a' keleti harezkitörést. Hadi-szerek vásárlását élénkül üzük, mi által a' kereskedésben nagyobb élet uralkodik; azonban bármily hasznos legyen is ez jelenleg, mégis igen rettegnek, hogy a' harezkitörés után a' kereskedés, főleg pedig a' levantei, tetemesül szenvedend, ohajtvá várják tehát a' békefontartást s hogy a' porta és Mehemed Ali ismét nyugalomba tétessenek.

Toulon, jun. 9kén: A' francia tengerészet egyik tisztje, ki nem régiben hagyá el Levanteot, következő statistikai részleteket közöl: „A' török s egyiptusi szárazföldi sereg majd egyenlő erejű s hajósergükről is csak hasonlót mondhatunk. A' porta 7 sorhajóval, 8 fregáttal, 4 briggel, 2 gőzössel, összesen 23 jól elrendezett s minden hadiszerezellellátott hajóval bír; Egyiptus ellenben 12 sorhajóval, 4 fregáttal, 4 korvettel, 3 briggel s 1 gőzössel s így összesen 24 hajóval bír, melyek kivéven az építés rozszabságát, mindenben hasonlók a' török hajókhöz. Oroszország hajóserge a' fekete tengeren 13 sorhajóbul, 12 fregátbul s 5 korvetbul s más kisebb könnyű hajóbul áll, összesen mintegy 50 vitorlából. Tegyük fel, hogy a' czár csak 30 hajót engedne át a' töröknek használás végett, ugy a' török hajóserge 53 hajóbul állna. A' francia hajóserge ellenben Lalande ellen-hajóvezérsége alatt jelenleg csak 4 sorhajóbul, 1 korvett s 1 briggbul áll. Az angol hajóserge pedig Stopford vezérsége alatt 8 sorhajót, 2 fregátot, 1 korvettet s 1 brigget számlál s így Franciaország s Anglia összesen csak 18 hajóval bírnak a' levantei kikötőkben. A' hajók számát szaporíthatni ugyan, de a' czár három nap alatt Sebastopolbul Boszporba küldheti hajósergét, midőn három hónap kívántatik, míg egy hajó Toulon vagy Brestből vagy bármily angol kikötőből Levanteba szállitatik. Azt sem kell elfelejteni, hogy az orosz Sebastopol körül 16 ezeres a' fekete tengeren 80 ezer főnyi sereget oszthat szét.

Svédország.

Stockholm, máj. 14kén: Christianiai hírek szerint a' királyi előterjesztvények, melyek az alaptörvény módosítását s a' teljes veto behozatását tárgyalták, a' storthing máj. 8ki ülésében megbuktak. Mivel bizonyos, hogy a' király máj. 17eig Christianiában marad, az itteni lapok felszólításokat intéznek a' norvégekhez, miszerint máj. 17ét csak üljenek meg rendezen, a' király jelenléte legkevesebbé se gátolja örömlüket. E' nap, mint tudva van, az első norvég alaptörvény évnappja, mely 1814 május 17iken Norvégiának Svédországtól elszakadását alapítá meg, és Krisztján főhget Norvégiá királyának hirdeté. Az utóbbi összeolvadáskor e' nap egészen feledve lőn az első éveken; 11—12 év óta azonban megállni kezdék e' napot, noha a' felsőségek először gátlani törekedtek, mi néha zajos jelenetekre nyujtot alkalmat; később a' felsőségek megszűntek gátlani ez ünnepélyt s a' buzgalom is mindinkább csökkent; a' mult évi ünnepélykor igen csekély néptömeg vőn benne rész. Meglátjuk az idén, a' király jelenléte nem költi e' felbennök az elszakadás iránti ünnep hőbb szeretetét! —

Gabonaár: Pest, június 25dikén: Tiszta buza 165, 148, 136; — Kétszeres —, 120, 108, 95; Rozs 96, 92, 85; — Arpa 80, 72, 66; — Zab 63, 60, 55; — Köles —, —, —; — Kukoricza — 100, 93, 85; Köles kása — pesti m. v. garas.

Dunavizállás: Pest, jun. 24kén 12' 4" 6" — 25ikén 12' 3" 6" 26dikén 12' 2" 0" —